

STUDIEPLAN FÖR ALKOHOLEN OCH SAMHÄLLET

**UNGDOMAR
OCH UNGA VUXNA**

STUDIECIRKEL SOM ARBETSFORM

Studiecirkeln är en demokratisk arbetsform där deltagarna tillsammans lär sig mer om ett ämne de är intresserade av. Genom gemensamma reflektioner och diskussioner ökar hela gruppens samlade kunskap. Studiehandledningen ska stimulera till diskussioner och samtal, inte ge alla svar. Här finns inget facit, inget rätt eller fel. Bara förslag till frågeställningar. Naturligtvis kan ni välja helt andra frågor att diskutera.

Det här materialet utgår från tre träffar, men kan naturligtvis delas upp i fler, beroende på hur mycket ni vill fördjupa er i varje frågeställning.

För att räknas som studiecirkel ska ni:

- vara minst tre deltagare och bör inte vara fler än tolv, varje deltagare ska delta minst vid tre träffar och minst en av de tre första träffarna
- träffas en till tre gånger per vecka, men det går också att träffas till exempel varannan vecka
- arbeta en till fyra studietimmar per gång, en studietimme är 45 min
- träffas minst tre gånger och totalt minst nio studietimmar
- arbeta tills det gemensamma målet har uppnåtts

Ta kontakt med närmaste NBV-kontor så hjälper de er att komma igång. Närmaste kontor hittar du på www.nbv.se.

TRÄFF 1

Läs Förord, ”De unga är vår framtid”, ”Alkoholrelaterade skador hos ungdomar och unga vuxna” till och med sidan 15.

➔ DISKUTERA

1. Forskaren Harold Holder säger ”De som tror att unga dricker måttligt är naiva”. Vad menar han med det? Håller ni med om det påståendet?
2. Harold Holder säger att om han var beslutsfattare skulle hans fokus ligga på langning från föräldrar och andra vuxna, som förser ungdomar med alkohol. Om du var beslutsfattare – vilket skulle ditt fokus vara, för att minska alkoholkonsumtionen bland unga?
3. Hur upplever ni att vuxnas alkoholvanor har förändrats de senaste 10–20 åren? På vilket sätt har detta påverkat ungas drickande?
4. Ungdomar exponeras för alkoholreklam. Vilka vägar används för att nå ut med alkoholreklamen? Hur och var används internet, sociala medier med mera? Ge exempel på alkoholreklam som ni har lagt märke till, gärna som har unga som målgrupp.
5. Vilka anser ni vara sambanden mellan försäljningstättheten och alkoholrelaterade problem som exempelvis barnmisshandel och sexuellt överförbara sjukdomar? Beskriv konkreta situationer för att visa på alkoholens roll, och möjligheten att få tag i den.
6. Vilka är era egna bästa argument för att begränsa öppettider för butiker och uteställen som säljer alkohol, åldersgränser, antalet försäljningsställen?
7. Finns det något i de texter som ni har läst som ni tycker var extra anmärkningsvärt eller nytt för er? Berätta för varandra och diskutera.

TILL NÄSTA GÅNG:

Läs ”Alkoholrelaterade skador hos ungdomar och unga vuxna” från sidan 16–21, ”Svenska experiment med ölförsäljning”

TRÄFF 2

Ni ska ha läst ”Alkoholrelaterade skador hos ungdomar och unga vuxna” från sidan 16–21, ”Svenska experiment med ölförsäljning”. Har ni några frågor eller funderingar från förra träffen? Ta en stund för att diskutera detta.

➔ DISKUTERA

1. Varför är dagligvaruhandeln sämre än detaljhandelsmonopolet på att kontrollera åldersgränser för alkohol?
2. Vilka orsaker finns till att alkoholkonsumtionen skulle öka om alkohol såldes i dagligvaruhandeln?
3. Vad tycker ni om forskarnas förslag på områden att upprätthålla samt förbättra? Håller ni med om att detta är viktiga områden? Har ni egna förslag?
4. Vilken roll kan organisationer som IOGT-NTO och liknande ha i det förebyggande arbetet?
5. Forskarna efterlyser strategier för att minska ungas sociala tillgänglighet av alkohol, det vill säga den alkohol som de bjuds på av vuxna, föräldrar och vänner i hemmet och på fester. Vad är era förslag på hur sådana strategier kan se ut?
6. Vilka lärdomar bör beslutsfattare dra av det svenska ölexperimentet, när det gäller aktuella diskussioner kring försäljning av alkohol i dagligvaruhandeln?
7. Finns det något i de texter som ni har läst som ni tycker var extra anmärkningsvärt eller nytt för er? Berätta för varandra och diskutera.

TILL NÄSTA GÅNG:

Läs ”Det är normalt att vara full på fester”, ”Aktuell alkohol-forskning under året som gått” (fem artiklar)

TRÄFF 3

Ni ska ha läst ”Det är normalt att vara full på fester”, ”Aktuell alkoholforskning under året som gått”.

- Har ni några frågor eller funderingar från förra träffen? Ta en stund för att diskutera detta.

➔ DISKUTERA

1. Ungdomarna i intervjun berättar att de vet flera alkoholsorter som de sett reklam för. Vilka reklamfilmer för alkohol känner ni till? Kan ni nämna några slogans för olika varumärken?

2. Man säger ibland att alkoholreklamen vill sälja en livsstil. Reklam för alkoholdrycker syftar ofta inte till att marknadsföra själva produkten, utan har som mål att skapa en positiv bild av den som använder den. Håller ni med om detta? Vilken livsstil är det som bryggerier och andra alkoholföretag vill sälja till ungdomar?

3. Barn som exponeras för alkohol under fostertiden ökade risken för att uppvisa beteende-, känslomässiga och sociala problem 22 år senare. Är det känt att alkohol under graviditeten kan ha den effekten? Hur upplever ni att attityden till att dricka alkohol under graviditeten är idag? Har attityden förändrats med åren?

4. Forskarna påpekar att alkoholens skadeverkningar inte väger tyngre än dess fördelar, ens hos experter. Vilka anser ni vara fördelarna med alkohol? Om inte kunskap om skadeverkningarna påverkar attityden till alkohol, hur ska det då vara möjligt att påverka opinionen?

5. Är möjligheten att leva ett längre liv ett skäl för dig att dricka alkohol – eller att avstå från det? Hur tror du att ungdomar resonerar? Vilka andra hälsoskäl finns för att inte dricka alkohol, eller minska sin konsumtion? Upplever ni att hälsoskäl är viktiga anledningar till att människor väljer att vara nykterister eller är andra anledningar viktiga(re)?

6. Finns det något i de texter som ni har läst som ni tycker var extra anmärkningsvärt eller nytt för er? Berätta för varandra och diskutera.

AVSLUTNING OCH REFLEKTION

Summera vad ni har gjort och vilka frågor ni har diskuterat. Lägg gärna till personliga reflektioner om vad ni såg och tänkte och om hur gruppen som helhet reagerade.

Låt sedan var och en i gruppen fundera på frågorna:

- Vilka nya tankar har du fått?
- Vad är det som berört dig mest?
- Vad kommer du att ta med dig härifrån?

Gå varvet runt och låt var och en svara utan att bli avbruten.

Nu när cirkeln är slut är det bra att fånga upp allas tankar kring cirkeln. Gör gärna en skriftlig utvärdering där var och en får svara på frågorna och som ni lämnar till NBV-kontoret.

- Vad har varit bra?
- Vad har varit mindre bra?
- Hur kan man gå vidare?

Alkoholen och samhället ges ut en gång om året. Varje år väljs ett huvudtema ut och en internationell forskargrupp får i uppdrag att sammanfatta forskningen kring detta. Dessutom innehåller rapporten intervjuer och korta artiklar om intressant alkoholforskning från det senaste året. Rapporten ges ut av IOGT-NTO och Svenska Läkaresällskapet.